

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Kommunalekonomisk utjämning och utjämning av LSS-kostnader

Ämnesområde

Offentlig ekonomi

Statistikområde

Finanser för den kommunala sektorn

Produktkod

OE0115

Referenstid

År 2019

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Mats Rönnbacka
E-post	Offentlig.ekonomi@scb.se
Telefon	010-479 61 84

Innehåll

1	Statistikens sammanhang.....	3
2	Undersökningsdesign	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	3
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	3
2.4	Insamlingsförfarande.....	3
2.4.1	Datainsamlingsmetoder	3
2.4.2	Mätning.....	5
2.4.3	Bortfallsuppföljning	5
2.5	Bearbetningar.....	5
2.6	Granskning.....	6
2.6.1	Granskning under insamlingen	6
2.6.2	Granskning av mikrodata	6
2.6.3	Granskning av makrodata	6
2.6.4	Granskning av redovisning	6
2.7	Skattningsförfarande	6
2.7.1	Principer och antaganden	7
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter.....	7
2.7.3	Se respektive källas dokumentation. Skattningsförfarande för tillförlitlighet	7
2.7.4	Röjandekontroll	7
3	Genomförande	7
3.1	Kvantitativ information.....	7
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	7

1 Statistikens sammanhang

Kommunalekonomisk utjämning och utjämning av LSS-kostnader beskriver utfallet av utjämningen mellan kommunerna och landstingen. Utjämningen skall utjämna för strukturella skillnader som påverkar de ekonomiska förutsättningarna för kommunerna och landstingen att bedriva sin verksamhet.

I detta dokument beskrivs översiktligt design och genomförande av utjämningsystemet. Dokumentet kompletterar kvalitetsdeklarationen för Kommunalekonomisk utjämning och utjämning av LSS-kostnader som finns tillgänglig på www.scb.se/oe0115 under rubriken *Dokumentation*.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

De statistiska målstorheterna för den kommunalekonomiska utjämningen för både kommuner och landsting är uttryckta i kronor per invånare per den 1 november året före referenstiden och variablerna är:

- Inkomstutjämningsbidrag/-avgift
- Kostnadsutjämningsbidrag/-avgift
- Strukturbidrag
- Införandebidrag
- Regleringsbidrag
- Utjämning totalt, vilken är uttryckt i kronor

För LSS utjämningen för kommunerna är målstorheten utjämningsbidrag/-avgift, och är uttryckt i kronor.

2.2 Ramförfarande

Rampopulationen för utjämningen är Sveriges samtliga kommuner och landsting. SCB följer Sveriges indelning i kommuner och län som finns beskrivna i Svensk författningssamling (SFS). Tillkännagivande (2007:229) om länens indelning i kommuner.

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

Inget urval eller uteslutning förekommer i denna statistik.

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamlingsmetoder

Den kommunalekonomiska utjämningen baseras på följande källor:

Registret över totalbefolkningen (RTB)

De flesta variablerna i utjämningsberäkningarna hämtas från SCB:s befolkningsregister (RTB) där alla folkbokförda individer grupperas till kommuner respektive landsting. Huvudregeln i befolkningsregistret är att man är folkbokförd på den fastighet där man regelmässigt tillbringar sin dygnsvila.

För mer information se: [SCB:s webbplats](#)¹

Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Uppgifter från det registerbaserade sysselsättningsregistret (RAMS) används i kostnadsutjämnningen för både kommuner och landsting. Som framgår av namnet på registret framställs registret genom sambearbetningar av ett antal register varav RTB, kontrolluppgiftsregistret och inkomst- och taxeringsregistret (IoT) främst ligger till grund för de variabler som används i utjämningssystemet.

För mer information se: www.scb.se/am0207

Inkomst- och taxeringsregistret (IoT)

Uppgifter från inkomst- och taxeringsregistret (IoT) används i hälso- och sjukvårdsmodellen för landsting samt i individ- och familjeomsorgsmodellen i kostnadsutjämnning för kommuner. IoT bygger på administrativa register och är totalräknad vilket ger den en mycket hög precision i sina beloppsberäkningar.

För mer information se: [SCB:s webbplats](#)²

Fastighetsregistret

Uppgifter från fastighetsregistret används i hälso- och sjukvårdsmodellen i kostnadsutjämnningen för landsting. Uppgiften som används är vilken typ av fastighet som en person är folkbokförd på (exempelvis småhus eller hyreshus).

För mer information se: [SCB:s webbplats](#)³

Taxeringsutfallet

Uppgifter om respektive kommuns och landstings skatteunderlag hämtas från det taxeringsutfall som Skatteverket sammanställer året före referensåret. I beräkningarna av inkomstutjämnningen används

---

¹ <https://www.scb.se/vara-tjanster/bestalla-mikrodata/vilka-mikrodata-finns/individregister/registret-over-totalbefolkningen-rtb/>

² <https://www.scb.se/vara-tjanster/bestalla-mikrodata/vilka-mikrodata-finns/individregister/inkomst--och-taxeringsregistret-iot/>

³ <https://www.scb.se/vara-tjanster/bestalla-mikrodata/vilka-mikrodata-finns/fastighetsregister-och-mikrodata/fastighetsregistret/>

två versioner av skatteunderlaget. Dels en prognos som Skatteverket publicerar i september året för referensåret, dels en definitiv som publiceras i slutet av november året före referensåret.

För mer information se: www.scb.se/oe0701

Utjämnning av LSS-kostnader mellan kommuner baseras på följande källor:

Statistiken över antalet LSS-insatser

De uppgifter om antalet LSS-insatser som används i systemet för utjämnning av LSS-kostnader mellan kommuner hämtas från Socialstyrelsens årliga statistik. Statistiken som baseras på uppgifter på individnivå samlas på Socialstyrelsens uppdrag in från landets alla kommuner.

Ytterligare information finns tillgänglig på Socialstyrelsens webbplats⁴

Räkenskapssammandrag för kommuner och landsting

Uppgifter om kommunernas kostnader för LSS och personlig assistans enligt SFB hämtas från de RS som SCB årligen samlar in från landets alla kommuner. Från RS hämtas uppgifter dels på riksnivå för beräkning av riksgenomsnittliga och totala kostnader, dels på kommunnivå som underlag för beräkning av kostnadsskillnader p.g.a. skillnader i behov av stöd och service.

För mer information se: www.scb.se/oe0107

2.4.2 Mätning

För information om mätförfarandet se dokumentationen för respektive källa vilka finns beskrivna i avsnitt 2.4.1

Datainsamlingsmetoder.

2.4.3 Bortfallsuppföljning

Ingen bortfallsuppföljning görs. För information om eventuella bortfallsuppföljningar i den underliggande statistiken se informationen för de olika källorna som finns beskrivna i avsnitt 2.4.1

Datainsamlingsmetoder.

2.5 Bearbetningar

Kommunalekonomisk utjämnning

Variablerna som används hämtas från de olika källorna och lagras i en databas. Diverse kontroller görs på en översiktlig nivå för att bedöma kvaliteten på uppgifterna. Därefter förs uppgifterna över till

---

⁴ www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikammen/personer-med-funktionsnedsattning/

ett kalkylbladsprogram där beräkningen av hur mycket varje kommun och landsting får i utjämningsbidrag eller får betala i utjämningsavgift görs. En parallellberäkning görs i kontrollsyfte med hjälp av ett databearbetningsprogram. Hur bearbetningen görs framgår i *Beskrivning av kommunalekonomisk utjämning* som finns tillgänglig på www.scb.se/oe0115 under rubriken *Fördjupad information*.

Utjämning av LSS-kostnader mellan kommuner

Beräkningarna genomförs parallellt med hjälp av ett databearbetningsprogram och ett kalkylbladsprogram. Hur bearbetningen görs framgår i *Beskrivning av kommunalekonomisk utjämning* som finns tillgänglig på www.scb.se/oe0115 under rubriken *Fördjupad information*.

2.6 Granskning

Granskning av uppgifter som inhämtats från de olika källorna, beskrivna under 2.4.1 *Datainsamlingsmetoder*, sker i tre steg. Först granskas all insamlad data, sedan granskas beräknade kommun- och landstingsuppgifter. Sist granskas även de data som används vid publiceringen.

2.6.1 Granskning under insamlingen

För information om eventuell granskning under insamling se dokumentationen för respektive källa vilka finns beskrivna i avsnitt 2.4.1.

2.6.2 Granskning av mikrodata

Vid inhämtning av underliggande data från de olika källorna så kontrolleras materialet främst mot föregående år, men även om siffrorna är rimliga.

2.6.3 Granskning av makrodata

När data på kommun- och landstingsnivå sammanställts sker granskning mot föregående år och om det ser rimligt ut.

2.6.4 Granskning av redovisning

Innan publicering granskas alla tabeller innehåller rätt rubriker, kolumner och fotnoter och så att data har hamnat på rätt kommun eller landsting. Kontroller mellan tabeller görs också för att se att materialet hänger ihop.

2.7 Skattningsförfarande

Skattningsförfarande saknas. Sammanställning sker med hjälp av modeller som finns beskrivna under 2.5 *Bearbetningar*.

2.7.1 Principer och antaganden

Efter granskning av inhämtade data antas de skattningar som gjorts av respektive källa vara tillförlitliga.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

Se respektive källas dokumentation.

2.7.3 Se respektive källas dokumentation. Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Inga osäkerhetsmått tas fram.

2.7.4 Röjandekontroll

För antal insatser i LSS-utjämnningen redovisas inte den insats för kommuner som har färre än fyra insatser.

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

Ramen består av 290 kommuner och 21 landsting.

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Ingen avvikelse förekommer.